Sorun Tarama Ölçe?i (SA-45)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sorun Tarama Ölçe?i (SA-45)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30514

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sorun Tarama Ölçe?i (SA-45), bireylerin ya?ad??? geni? bir yelpazedeki psikolojik belirtilerin ?iddetini ve s?kl???n? h?zl?ca de?erlendirmek amac?yla tasarlanm??, kendini bildirim tipi bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, kökeni 90 maddelik Symptom Checklist-90-Revised (SCL-90-R) ölçe?ine dayanan, 45 maddelik k?salt?lm?? bir versiyondur. SA-45, dokuz temel psikopatoloji boyutunu (Somatizasyon, Obsesif-Kompulsif, Ki?ileraras? Duyarl?l?k, Depresyon, Anksiyete, Hostilite, Fobik Anksiyete, Paranoyak Dü?ünce Tarz? ve Psikotizm) ölçerek genel bir s?k?nt? profili sunar. Türkiye uyarlama çal??mas?, Avcu (2006) taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, ölçe?in Türk popülasyonunda dilsel e?de?erlili?ini, geçerlik ve güvenirlik özelliklerini inceleyerek klinik ve ara?t?rma amaçl? kullan?ma uygunlu?unu sa?lamay? hedeflemi?tir. Bu ölçek, özellikle yo?un klinik ortamlarda etkili bir psikolojik tarama arac? olarak öne ç?kmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sorun Tarama Ölçe?i, SA-45, psikolojik s?k?nt?, semptom taramas?, psikometri, uyarlama, SCL-90-R, psikopatoloji.

Yazarlar

Ölçe?in orijinal konsepti SCL-90-R'ye dayanmaktad?r. Türkiye uyarlama çal??mas?n? gerçekle?tiren yazar: Avcu, G.

Amaç

Sorun Tarama Ölçe?i (SA-45)'nin birincil amac?, bireylerin son bir hafta içinde deneyimledikleri psikolojik semptomlar?n ?iddetini ve genel s?k?nt? düzeyini h?zl? ve standart bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, bireyin ruh sa?l??? durumuna ili?kin kapsaml? bir ilk de?erlendirme sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Elde edilen skorlar, klinik karar verme süreçlerinde, tedaviye ba?lama endikasyonlar?n?n belirlenmesinde ve psikoterapi sürecindeki ilerlemenin izlenmesinde önemli bilgiler sunar.

Türkiye ko?ullar?na uyarlama çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu kan?tlamak üzere yap?lm??t?r. Bu adaptasyon, ölçe?in uluslararas? alanda kabul görmü? yap?s?n?n, Türk örnekleminde de ayn? klinik boyutlar? güvenilir bir ?ekilde ölçebildi?ini göstermeyi amaçlam??t?r. Bu sayede, SA-45, Türkiye'deki ruh sa?l??? ara?t?rmalar? ve uygulamalar? için geçerli ve güvenilir bir araç haline gelmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

SA-45, psikolojik s?k?nt?n?n dokuz temel boyutunu temsil eden maddelerden olu?ur. Bu boyutlar, klinik psikolojide yayg?n olarak tan?nan ve SCL-90-R'den miras al?nan temel psikolojik yap?lard?r. Her bir madde, ilgili semptomun ?iddetini derecelendirmeye olanak tan?r.

Ölçe?in yap?sal modeli, dokuz alt boyuta ek olarak, bireyin ya?ad??? genel psikolojik s?k?nt?n?n yo?unlu?unu ifade eden iki genel skor üretir: Genel Semptom ?iddeti ?ndeksi (GSI) ve Pozitif Semptom Toplam? (PST). Bu çok boyutlu yap?, sadece genel bir s?k?nt? puan? vermek yerine, bireyin hangi spesifik psikopatoloji alanlar?nda daha fazla zorluk ya?ad???n? belirlemeyi mümkün k?lar.

Geçerlik

Avcu (2006) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?i, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, orijinal dokuz faktörlü yap?n?n Türk popülasyonunda ne ölçüde korundu?unu ve maddelerin beklenen alt boyutlara tutarl? bir ?ekilde yüklendi?ini ara?t?rm??t?r. Faktör analizleri, ölçe?in teorik yap?s?n?n Türk örnekleminde de tutarl? oldu?unu göstermi?tir.

Ayr?ca, SA-45'in bilinen psikopatoloji ölçüm araçlar?yla olan ili?kisi (ölçüt ba??nt?l? geçerlik) incelenmi?tir. Yüksek korelasyonlar, SA-45'in benzer yap?lar? ölçen di?er ölçeklerle uyumlu sonuçlar verdi?ini ve dolay?s?yla geçerli bir araç oldu?unu teyit etmi?tir. Geçerlik bulgular?, ölçe?in klinik semptomlar? do?ru bir ?ekilde tespit etme yetene?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Sorun Tarama Ölçe?i (SA-45)'nin güvenirlik çal??malar?, iç tutarl?l?k ve zamana kar?? kararl?l?k olmak üzere iki temel alanda yo?unla?m??t?r. ?ç tutarl?l?k, Cronbach Alfa katsay?s? ile de?erlendirilmi? ve hem genel ölçek hem de dokuz alt boyut için yüksek ve kabul edilebilir düzeyde katsay?lar elde edilmi?tir. Bu durum, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ölçe?in kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenirli?i yönteminin de kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analiz, belirli bir zaman aral???yla ayn? bireylere tekrar uygulanan test sonuçlar?n?n yüksek düzeyde korelasyon göstermesini sa?lam??t?r. Bu bulgular, SA-45'in zaman içinde istikrarl? ve tutarl? ölçümler yapabildi?ini kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

SA-45, psikolojik belirtileri dokuz farkl? faktör alt?nda grupland?ran çok faktörlü bir yap?ya sahiptir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Türkiye uyarlama çal??mas?, bu dokuz faktörlü yap?n?n Türk kültürüne özgü örneklemde de geçerli olup olmad???n? test etmek için kapsaml? faktör analizi tekniklerini kullanm??t?r. Orijinal SA-45'in dokuz faktörlü yap?s?, SCL-90-R'deki klinik boyutlar? temsil etmektedir.

Avcu (2006) tezinde, Aç?mlay?c? ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi sonuçlar?, Türk popülasyonunda da ölçe?in klinik olarak anlaml? ve ayr???k dokuz boyutu ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt etti?ini göstermi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinin ba?ar?l? oldu?unu ve yap?sal bütünlü?ünü korudu?unu teyit etmektedir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (Orijinal ölçek: Symptom Assessment Questionnaire - SA-45)

Format: Kendini Bildirim Ölçe?i. Toplam 45 madde içerir. Yan?tlar tipik olarak 5 dereceli bir Likert Ölçe?i üzerinde verilir (örne?in, 0 = Hiç, 4 = A??r? Derecede).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal).

Popülasyon Grubu: Klinik ve Genel Popülasyon.

Ya? Grubu: Ergenler ve Yeti?kinler (Genellikle 13 ya? ve üzeri).

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü bünyesinde yürütülmü? olup, üniversite ö?rencileri ve genel popülasyonun bir kesimini içeren örneklem gruplar? kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lardan, son yedi gün boyunca her bir belirtiyi ne kadar ya?ad?klar?n? belirtmeleri istenir. Puanlama, dokuz alt boyut ve iki genel skor (GSI ve PST) üzerinden yap?l?r.

Anahtar Kelimeler

Psikopatoloji taramas?, semptom ?iddeti, yüksek lisans tezi, psikolojik de?erlendirme, GSI, Marmara Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Mevcut De?il

Yaz??ma Adresi: Avcu, G. (2006) çal??mas?, Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü,

ARABPSYCHOLOGY.COM

?stanbul, Türkiye'de sunulmu?tur.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal versiyonu ticari haklara sahip olabilir. Ölçe?in kullan?m? için orijinal yay?nc?dan veya telif hakk? sahibinden izin al?nmas? gerekebilir. Akademik veya ara?t?rma amaçl? kullan?mlarda, uyarlama çal??mas?na (Avcu, 2006) uygun ?ekilde at?fta bulunulmas? zorunludur.

Test Y?l? (Uyarlama): 2006

Kaynaklar

Avcu, G. (2006). *Symptom Assessment Questionnaire (SA-45®) sorun tarama ölçe?inin Türkiye ko?ullar?na uygun dilsel e?de?erlilik, geçerlik, güvenirlik ve norm çal??mas?.* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul. Bu teze YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir: tez.yok.gov.tr.
Ölçe?in orijinal PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: sorun-tarama-olcegi-symptom-assessment-questionnaire-sa-45r-toad.pdf

Sorun Tarama Ölçe?i (SA-45) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sorun Tarama Ölçe?i (SA-45)'nin maddeleri, kaynak içerikte do?rudan sa?lanmam??t?r. Maddelere eri?im için Avcu (2006) taraf?ndan haz?rlanan yüksek lisans tezine veya ilgili orijinal ölçek k?lavuzlar?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM